

Ståndpunkt till förslag om att inrätta en mekanism för informationsutbyte om mellanstatliga avtal med tredje länder

För regeringen är genomförandet av unionens lagstiftning för inre marknaden för el och gas i medlemsstater av hög prioritet. Behovet av att ha en väl fungerande inre marknad inom unionen anses som centralt för att uppnå den gemensamma målsättningen om ett tryggt, miljömässigt hållbart och konkurrenskraftigt energisystem.

Ett hinder i genomförandet i unionen uppges vara att enskilda medlemsstater ingått och fortsatt ingår rättsligt bindande mellanstatliga avtal med tredje länder som inte bedöms vara förenliga med unionens lagstiftning på området. Problemet har uppmärksammats av Europeiska rådet den 4 februari 2011 som uppmanat medlemsstaterna att till den 1 januari 2012 underrätta kommissionen om befintliga och nya avtal med tredjeländer.

Mot bakgrund av detta välkomnar regeringen uppmärksammandet av frågan om mellanstatliga avtal med tredjeländer och dess förenlighet med unionens energilagstiftning och inrättandet av en mekanism för informationsutbyte.

Regeringen anser att syftet med förslaget är välgrundat. Särskilt välkomnas inrättandet av en mekanism som möjliggör att medlemsstater på egen begäran kan begära stöd av kommissionen i förhandlingarna med tredjeländer för att garantera att avtal blir förenliga med unionens energilagstiftning.

Regeringen är dock tveksam till huruvida förslaget om en obligatorisk förhandskontroll av mellanstatliga avtal är en nödvändig åtgärd för att säkerställa enskilda avtals förenlighet med unionslagstiftningen.

Regeringen bedömer att avtalets syfte kan uppnås genom att medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 3 blir skyldiga att underrätta kommissionen och delge relevant information som tillräcklig. Om kommissionen anser att det kan finnas en stor risk

för att ett avtal inte är förenligt med unionens lagstiftning finns en möjlighet för kommissionen att under förhandlingarna framföra sin ståndpunkt och bedömning till medlemsstaten.

En medlemsstat kan då välja att ta till sig kommissionens ståndpunkt. Om medlemsstaten dock bedömer att avtalet är förenligt med unionens lagstiftning är det medlemsstatens bedömning som ska gälla tills det att EU-domstolen prövat ärendet, i enlighet med förfarandet för överträdelseärende.

Regeringen anser däremot att förslaget om att kommissionen på egen begäran ska kunna delta som observatör i förhandlingarna är alltför långtgående. Regeringen bedömer att ett sådant förslag kan innebära att förhandlingarna blir svåra att genomföra och att det för motparten riskerar uppstå en viss osäkerhet kring vem man egentligen förhandlar med.

Subsidiaritetsprövning

I kommissionens motivering till beslutet avseende subsidiaritetsprincipen menar man att principen är tillämpad. Kommissionen menar att det på nationell nivå inte är möjligt för de enskilda medlemsstaterna att säkerställa att de politiska målen för unionens försörjningstrygghet och den inre energimarknaden i unionen blir uppfyllda. Enligt kommissionen kommer informationsutbytet ge medlemsstaterna en starkare position i förhandlingarna med tredjeländer och garanterar korrekt genomförande av unionens regler och politik. Detta kommer i sin tur göra det möjligt att betrakta försörjningstryggheten i EU utifrån ett europeiskt perspektiv istället för ett nationella perspektiv. Därtill väntas de gemensamt utarbetade standardklausulerna och den föreslagna kontrollen av förenlighet ge investerare ytterligare rättslig säkerhet.

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning vad gäller förslagets förenlighet med subsidiaritetsprincipen. Regeringen bedömer att det kan krävas en mekanism där kommissionen ges möjlighet att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt stödja medlemsstaterna att ingå avtal som är förenliga med EU:s energilagstiftning.